

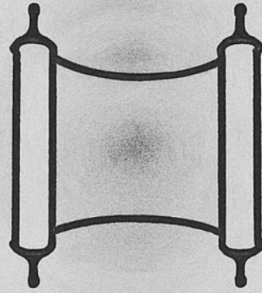
בס"ד

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בְּכַה תְּבַכֶּה כּו' תֵּרַכ"ט/1869



Dedicated To:

Anonymous

May Hashem pour Shefa upon you

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בְּכָה תִּבְכֶּה כּו' - תִּרְדּוּ ט' 1869

Introduction

This profound discourse by the Rebbe Maharash was delivered on Shabbos Parshas Devarim and opens with the lamentation: “בְּכָה תִּבְכֶּה בַּלַּיְלָה” — “She shall surely weep in the night.” Drawing from Chazal’s interpretation that the two cries refer to the destruction of the First and Second Temples, the discourse unfolds into a sweeping mystical explanation of what exile truly is — not merely a physical loss, but a metaphysical rupture between the Divine and its vessels.

The Rebbe Maharash (1834–1882), the fourth Rebbe of Chabad and son of the Tzemach Tzedek, was known for his radical approach of “*Lechatchila Arier*” — overcoming spiritual and physical challenges by rising above them from the outset. This Maamar reflects his deep integration of lofty Kabbalistic concepts with emotional urgency and practical Avodah.

With the help of Heaven, Shabbos Parshas Devarim, 5699.

בס"ד, ש"פ דברים, ד"ט

"She shall surely weep at night" (Eichah 1:2). And our Sages said in Sanhedrin 104b: Why does it say these two weepings? Said Rabbah in the name of Rabbi Yochanan: One for the First Temple and one for the Second Temple.

בְּכָה תִּבְכֶּה בַּלַּיְלָה, וְאָמְרוּ רַז"ל בְּסִנְהֶדְרִין דְּק"ד
 ע"ב שְׁתֵּי בְּכִיּוֹת הִלְלוּ לָמָּה, אָמַר רַבָּה א"ר יוֹחָנָן
 א' עַל מִקְדָּשׁ רִאשׁוֹן וְא' עַל מִקְדָּשׁ שֵׁנִי

And one can explain: for the First Temple corresponds to Binah, the masculine aspect—this is the unification of Yud and Hei; and the Second Temple corresponds to Malchus—this is the unification of Vav and Hei, as explained in Zohar I 54b and Zohar II 9b.

וַיֵּשׁ לֹאמַר כִּי בֵּית רִאשׁוֹן הוּא בִּינָה וְי"א יְחִוּד י"ה,
 וּבֵית שֵׁנִי מַלְכוּת זֶהוּ יְחִוּד ו"ה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּזוֹחַר
 ח"א ד"נ ע"ב וּבְזוֹחַר ח"ב ד"ט ע"ב

And see Zohar I, Vayigash 215a on the verse "Rachel weeps for her children, for he is not"—meaning, her husband is not found with her. That is, the Vav has ascended from her above and beyond—meaning He has removed His Shechinah and Divine revelation from the lower worlds.

וְרָאָה בְּזוֹחַר ח"א וַיֵּגֶשׁ דַּר"י ע"א עַל פְּסוּק רַחֵל
 מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ כִּי אֵינָם מְבַעֵל כו' כִּי אֵינָם
 דְּבַעֲלָה לֹא אֲשַׁתְּכַח עָמָּה

This means the Vav has been elevated from her to Above, to the highest heights—i.e., He has removed His Shechinah and revelation of Divinity from the lower realms.

וְהֵינּוּ שֶׁנִּסְתַּלַּק הו"ו מִיָּמִינָה לְעֵילָא וּלְעֵילָא, פִּירוּשׁ
 שֶׁסִּלַּק שְׁכִינָתוֹ וְגַלּוּי אֱלֻקוּתוֹ מִהַתַּחְתּוֹנִים

And it appears to human eyes as if the world exists independently, and thus it says: "Make the heart of this people fat, and their ears heavy, and shut their eyes." (Yeshayahu 6:10)

וְדוּמָה לְעֵינֵי בָשָׂר כְּאֵלוֹ הָעוֹלָם דְּכָר בְּפָנֵי עֲצָמוֹ,
 וְהִשְׁמָן לֵב הָעָם הַזֶּה וְאָזְנוֹ הַכֶּבֶד וְעֵינָיו הַשָּׁע

Rebbe Maharash**Torahs Shmuel****Parshas Devarim****בְּכַה תִּבְּקֶה כּו - תִּרְדָּ"ט/1869**

This means that the vision and perception of Divinity—which ought to be as though one sees with his eyes, as explained in the discourse "And Balak Saw" and "And the Cattle Was Abundant"—that clarity is now blocked.

פִּירוּשׁ שֶׁהָרְאִיָּה וְהַשְׁגָּה בְּאַלְקוּת שְׂצָרִיף לַהֲיוֹת
כָּאֵלּוּ רוֹאֶה כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר בְּד"ה וַיֵּרָא בָּלָק וּבְד"ה
וּמִקְנֶה רַב

"Their eyes are shut"—meaning the knowledge does not extend to be as though one sees. "Their ears are heavy"—meaning the hearing is not proper. For through daas (knowledge), one connects vision with hearing, which is the idea of "And I will give grass in your field for your cattle" as explained in the aforementioned discourses.

עֵינָיו הִשָּׁע שְׂאִינוּ נִמְשָׁךְ הַדַּעַת לַהֲיוֹת כָּאֵלּוּ רוֹאֶה
כו', וְאֵזְנוֹ הִכְבֵּד פִּירוּשׁ שֶׁהִשְׁמִיעָה אִינוּ כְּדָבָרֵי
וְהִינּוּ כִּי עַל יְדֵי הַדַּעַת מִתְּכַבֵּר הָרְאִיָּה עִם בְּחִינַת
שְׁמִיעָה שֶׁזֶּהוּ עֲנָן וְנִתְתִּי עֶשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבִהֶמְתְּךָ כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב בְּדִרְוֹשִׁים הַג' ל

Rather, "They have eyes but do not see, ears but do not hear"—for their seeing and hearing are not as they should be. They do not see the light of G-d, that there is none beside Him, neither in the heavens above nor on the earth below.

כִּי עֵינָיִם לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ אֲזַנִּיִּם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ
שֶׁאִין הָרְאִיָּה וְהִשְׁמִיעָה כְּדָבָרֵי כו', כִּי עֵינָיִם לָהֶם
וְלֹא יֵרְאוּ אֹרֶה ה' כִּי בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ
מִתַּחַת אֵין עוֹד

And even the flow of mitzvos and good deeds—which are nourishment for the soul—does not pass through them as revealed energy to send vitality to the heart and mind for knowing G-d, loving Him, and serving Him with a whole heart and eager soul, with palpable longing and flame like fiery coals.

וְאִפְלוּ הִשְׁפַּעַת מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁהֵם מְזוֹן
לְנַפְשׁ אִינוּ עוֹבְרִי לָהֶם דֶּרֶךְ גָּלוּי לְשִׁלּוּחַ חַיּוֹת לִלְב
וּמוֹחַ לְמַעַן דַּעַת ה' וְלֹא־הִבָּה אוֹתוֹ וּלְעִבְדוֹ בְּכָל
לְבָבָם בְּלֵב שְׁלֵם וּבְנַפֶּשׁ חֲפָצָה וּתְשׁוּקָה מוֹרְגֶשֶׁת
'בְּלֵב כְּרִשְׁפֵי אֵשׁ שֶׁלֹּהֶבֶת וְצִמְאֻן כּו

Rather, it is like the verse (Yeshayahu 29:13): "And their fear of Me is a commandment of men learned by rote"—i.e., a physical action performed coldly and mechanically.

כִּי אִם כְּעֲנָנִין מֵה שְׂאֵמֶר (יִשְׁעִיָּה ר"ט י"ג) וְתִהְיֶה
יִרְאַתָּם אוֹתִי מִצְוַת אֲנָשִׁים מְלומְדָה דִּהְיִינוּ בְּחִינַת
'עֲשִׂיָּה גִשְׁמִית וּבִקְרִירוֹת כּו

And this is the primary aspect of the spiritual exile—that all this is due to the withdrawal of the Vav from the Hei.

וְזֶהוּ עִיקָר עֲנָנִין הַגָּלוּת בְּרוּחַנִּיּוֹת שֶׁכָּל זֶה הוּא מִפְּנֵי
הַסְתַּלְקוּת הו"ו מִן הֵה"א

And our Sages said on the verse "And He did not want to come into the city" (Hoshea 11:9): G-d swore He would not enter the Jerusalem Above until He first enters the Jerusalem Below.

וְהִנֵּה אָמְרוּ רַז"ל עַל פֶּסוּק וְלֹא אָבּוֹא בְּעִיר, נִשְׁבַּע
ה' שֶׁלֹּא יִכְנֹס בִּירוּשָׁלַיִם שְׁלֹמֶעֱלָה עַד שִׁיכְנֹס
בִּירוּשָׁלַיִם שְׁלֹמֶטָה תַּחְלָה

That is, Jerusalem Above refers to Binah. For even though Abba and Imma are always in union, this refers only to an external union of Chochmah and Binah which serves to sustain the worlds. But internal unifications and deeper Divine flow are withheld, as it says "And He did not come into the city."

פִּירוּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם שְׁלֹמֶעֱלָה הֵינוּ בִּינָה, וְהִינּוּ כִּי
אִף שְׂאֵבָא וְאֵמָא הֵם תְּמִיד בִּיחּוּד, זֶהוּ עַל זְווג
חִיצוֹנִי דְּחוּכְמָה וּבִינָה שֶׁזֶּהוּ לְהַחֲיוֹת הָעוֹלָמוֹת,
אֲבָל זְווג וְהַמְשָׁכוֹת הַפְּנִימִיּוֹת עָלֶיהָ נִצָּמֵר וְלֹא
אָבּוֹא בְּעִיר

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בְּכָה תִּבְכֶּה כּו - תִּרְדּוּ ט"ז/1869

And this is the concept of the double weeping—for the absence of revelation in both the lower Jerusalem and the upper Jerusalem.

וְזֶהוּ עֲנִינוּ כָּפֶל הַבְּכִי עַל הָעֵדֶר הַגִּילוי בְּבִחִינַת יְרוּשָׁלַיִם שְׁלֵמָה וּבִירוּשָׁלַיִם שְׁלֵמָה עֲלֵה.

And this is the idea of the verse "And the river shall dry up and be parched" (Yeshayahu 19:5)—"shall dry up" refers to Bavel Rabbah (the Great Babylonian Exile), and "shall be parched" refers to Bavel Sheni (the Second Exile)—which corresponds to the withholding of flow in the upper hei and the lower hei, the two Temples.

וְזֶהוּ עֲנִינוּ "וְנִהְיָ יִחָרֵב וְיִבֹּשׁ", יִחָרֵב בְּב"ר וְיִבֹּשׁ בְּב"ש, "שֶׁהוּא עֲנִינוּ מִנִּיעַת הַשֹּׁפַע בְּה"א עִלְאָה וְה"א תַּמָּאָה - שְׁנֵי מִקְדָּשִׁים.

And upon this withholding of light and flow it is said, "She shall weep sorely in the night" (Eichah 1:2), and the verse says: "And the Lord God of Hosts called for weeping and mourning..." (Yeshayahu 22:12).

וְעַל מִנִּיעַת אוֹר וְשֹׁפַע זֶה נֶאֱמַר "בְּכָה תִּבְכֶּה בַּלַּיְלָה", וְכָתוּב "וַיִּקְרָא אֱ-דְנִי ה' צְבָאוֹת לְבָכִי וּלְמִסְפָּד" כּו

The matter is as follows: Behold, "this opposite that has God made" (Koheles 7:14). Just as in holiness there are all these aspects, so too in the realm of the opposite (kelipah), there is also a kelipah that opposes the lower hei, and a kelipah that opposes the upper hei.

וְהַעֲנִינוּ הוּא דְהִנֵּה "זֶה לְעוֹמֶת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹקִים", דְּכִמּוֹ שִׁישׁ בְּקִדּוּשָׁה כָּל בְּחִינּוֹת אֱלוֹ כֵּן בְּלִעּוֹמֶת זֶה יֵשׁ גַּם כֵּן קְלִיפָה הַמִּנְגֶּדֶת כְּנֶגֶד ה"א תַּמָּאָה, וְקְלִיפָה הַמִּנְגֶּדֶת כְּנֶגֶד ה"א עִלְאָה,

And as is known from the matter of "nega" (affliction) being the opposite of "oneg" (delight), this is the kelipah that corresponds to Kesser (the crown), meaning it opposes the revelation of the level of delight that is clothed within Binah.

וּכְנוּדָע מֵעֲנִינוּ "נֶגַע" הַפֶּה "עֲנָג", שֶׁהִיא קְלִיפָה שֶׁכְּנֶגֶד הַכֶּתֶר, וְהֵינּוּ שֶׁהִיא כְּנֶגֶד גִּילוי בְּחִינַת תַּעֲנוּג הַמְתַּלְבֵּשׁ בְּבִינָה.

And see further elsewhere in the discourse beginning with "He will shave with the hired razor" (Yeshayahu 7:20), regarding the kelipah that corresponds to Kesser, except that its station is in Asiyah—as explained in the name of the Ramaz.

וְרָאָה מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר בְּד"ה "וַיִּגְלַח אֶ-דְנִי בְּתַעַר הַשְּׂכִירָה", מֵעֲנִינוּ קְלִיפָה שֶׁכְּנֶגֶד הַכֶּתֶר רַק שֶׁמַּעֲמָדָה הִיא בְּעֵשִׂיָּה, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּשֵׁם הָרַמ"ז

And it is written, "Nation shall prevail over nation" (Bereishis 25:23), and "She is filled from the ruin" (Yechezkel 26:2). And our Sages said: When this one rises, the other falls, and when this one falls, the other rises.

וְכָתוּב "וַיִּלָּאֵם מִלֵּאֵם יֶאֱמָר" וְ"אֶמְלָאָה הַתְּרֻכָה" (יְחִזְקִיאֵל כ"ו, ב') וְאָמְרוּ רַז"ל: כְּשֶׁזֶה קָם זֶה נּוֹפֵל, וְכֶשֶׁזֶה נּוֹפֵל זֶה קָם.

Therefore, Tzor (Tyre) was not filled except from the destruction of Jerusalem, for "She is filled from the ruin..."

וְלָכֵן לֹא נִתְמַלְאָה צוֹר אֶלָּא מִחֲרָבָנָהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם, וְכִי "אֶמְלָאָה הַתְּרֻכָה" כּו

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בַּכֹּהֶן תִּבְּקֶה כו - תר"ך"ט/1869

And this is what is written: "He has cut off in fierce anger every horn of Israel" (Eichah 2:3). And our Sages said: These are the ten horns that were taken from Israel and given to the nations.

וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב "גָּדַע בַּחֲרוֹן אָף כָּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל",
וְאָמְרוּ רַ"ז ל': אֵלּוּ עֲשֶׂר קֶרְנוֹת שֶׁנִּטְּלוּ מִיִּשְׂרָאֵל
וְנִתְּנוּ לְאוֹמוֹת הָעוֹלָם.

The meaning of the ten "horns" (keranos)—the "horn" is itself nothing. For example, a corner formed by the east and south walls: everything extending from the east wall is the east side, and everything extending from the south wall is the south side. The corner itself is just a connector and has no substance.

פִּירוּשׁ וְעֵנִין עֲשֶׂר קֶרְנוֹת – הַקֶּרֶן הוּא "אֵין", שֶׁהָרִי
עַל דֶּרֶךְ מִשָּׁל קֶרֶן זֵוִית, כָּל מֵה שֶׁנִּמְשָׁךְ בְּדָפֶן מִזְרָח
הוּא מִזְרָח, וְכָל מֵה שֶׁנִּמְשָׁךְ בְּדָפֶן דָּרוֹם הוּא צַד
דָּרוֹם, וְאִם כֵּן הַקֶּרֶן עֲצָמוֹ הוּא אֵינוֹ כְּלוּם רַק שֶׁהוּא
בְּחִינַת מַחְבֵּר דָּרוֹם עִם מִזְרָח כו', וְהוּא עֲצָמוֹ אֵינוֹ
כְּלוּם.

In the same way, the spiritual analog is above: the level of "keren" is the level of "ayin" (nothingness)—that is, the level of Kesser, which itself is nothingness, and only serves to connect the Infinite Light with the ten sefirot.

וְעַל דֶּרֶךְ זֶה יוֹבֵן הַנִּמְשָׁל לְמַעְלָה, שֶׁבְּחִינַת "קֶרֶן"
הִיא בְּחִינַת "אֵין", וְהֵינּוּ בְּחִינַת הַכֶּתֶר שֶׁהוּא עֲצָמוֹ
",אֵינוֹ כְּלוּם – הוּא בְּחִינַת "אֵין",

And it only serves as the connector between the Infinite Light (Or Ein Sof) and the ten sefirot. As is known, the level of Kesser is an intermediary, and therefore it has two aspects—corresponding to the two functions of an intermediary: to be included both in the giver and in the receiver.

רַק הוּא הַמַּחְבֵּר בְּחִינַת אוֹר־אֵין־סוֹף עִם עֲשֶׂר
סְפִירוֹת, וְכַנּוּדָּה שֶׁבְּחִינַת כֶּתֶר הִיא בְּחִינַת מִמְצָע,
וְלָכֵן יֵשׁ ב' בְּחִינּוֹת בְּכֶתֶר – כְּנֶגֶד ב' בְּחִינּוֹת
שֶׁבְּמִמְצָע – שֶׁהַמִּמְצָע צָרִיךְ לִהְיוֹת כְּלוּל מִבְּחִינַת
הַמְּשִׁיעַ וְהַמְקַבֵּל.

This corresponds to the levels of Arich Anpin (A”A) and Atik Yomin (A”Y), for Atik is the root of the emanated worlds, and Arich is the lower aspect of the Emanator.

וְזֶהוּ בְּחִינַת עֵתִיק יוֹמִין וְאֶרִיךְ אֲנָפִין, שֶׁאֶרִיךְ אֲנָפִין
הוּא שֹׁרֵשׁ הַנִּצְלָחִים וּבְחִינַת עֵתִיק יוֹמִין הִיא בְּחִינַת
הַתְּתוּנָה שֶׁבְּמִצְעֵל.

And behold, at the Giving of the Torah, when Israel preceded “we will do” before “we will hear,” the ministering angels descended and crowned them with two crowns—one corresponding to “we will do” and one to “we will hear.”

וְהִנֵּה בְּמַתֵּן תּוֹרָה כְּשֶׁהִקְדִּימוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמָע
יָרְדוּ מַלְאָכֵי הַשָּׁרֵת וְקִשְּׁרוּ לָהֶם שְׁנֵי כִתְרִים אֶחָד
כְּנֶגֶד נַעֲשֶׂה וְאֶחָד כְּנֶגֶד נִשְׁמָע,

This corresponds to the two levels within Kesser: Atik Yomin (A”Y) and Arich Anpin (A”A).

וְהֵינּוּ שְׁנֵיהֶם כְּנֶגֶד שְׁנֵי בְּחִינּוֹת שֶׁבְּכֶתֶר – עֵתִיק
יוֹמִין וְאֶרִיךְ אֲנָפִין,

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בכח תבכה כו - תר"ט/1869

Likewise, in Divine service, through Atik Yomin—that is, through the work of preparation: accepting the yoke of Heaven before one begins the Shema and prayer—these two crowns are drawn down.

וכן כן בעבודה כל ימיו על ידי בחינת עתיק יומין – בחינת העבודה בבחינת הקדמת שמע ליהיה אם שמוע – על ידי זה נמשכים שני הכתרים הנ"ל.

But through sin and transgression, the Temple was destroyed and the “horns” were removed from them—that is, the crowns they received through “we will do” and “we will hear” were taken and given over to the other side.

אכל על ידי החטא והעון נחרב הבית ונטלו הקרנות מהם – פירוש: שנטלו הכתרים שנתנו להם על ידי בחינת "נעשה ונשמע" – ונתנו ללעז"ז

For "She is filled from the ruin" (Yechezkel 26:2). But the meaning is not, God forbid, that this level itself was given to the other side, but rather that the opposing side was strengthened in this level, as previously explained in the concept of “nega” being the opposite of “oneg.”

פי "אמלאה החרבה", ואין הפירוש שחס ושלום נתן להם בחינה זו גופה, רק שנתחזק בחינה זו בלעז"ז, "וכן" לבעז"ז "נגע" הפך ה"ענג

This results in an increase in flow (yinikah) to the kelipos.

ונמשך תוספת יניקה לקליפות כו

The idea of the “ten horns” is the ten crowns from the ten sefiros, as explained in Likkutei Torah in the discourse "Vayikach Korach," that the unfolding of crowns occurs independently.

ופירוש וענגין עשר קרנות – הן בחינת עשר כתרים מעשר ספירות, וכמו שכתוב בלקוטי תורה בד"ה "ויקח קרח", שהשתלשלות הכתרים היא בפני עצמה.

Although they are drawn through the kav (line), nevertheless their root is in the “circle” that preceded the kav.

אף שנמשכים דרך הקו, מכל מקום שרשם מהעגול שכלפני הקו

Therefore, through preceding “we will do,” they reached the level of the Infinite One, the source of all makifim (encompassing lights), and through that the crowns were drawn into all ten sefirot.

ולכן על ידי הקדמת "נעשה" שהגיעו לבחינת אור-אין-סוף בעל הרצון מקור כל המקיפים – על ידי זה נמשכו הכתרים בכל עשר ספירות

And in Divine service each day, this is accomplished through preceding Shema—that is, through accepting the yoke of Heaven first—thereby one reaches the level of “the Master of the Will,” and this draws down crowns into all ten sefirot.

ובעבודה כל ימיו – זהו על ידי הקדמת שמע כו', כדי שיקבל על מלכות שמים תחלה – שעל ידי זה יגיע לבחינת בעל הרצון – נמשך בחינת הכתרים בכל עשר ספירות

And within the soul, this corresponds to all ten faculties of the soul.

ובנפש – הוא בכל עשר בחינות הנפש

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בכח תבכה כו - תר"ט/1869

But when they sinned, they were exiled, and it is written: “He has cut off in fierce anger every horn of Israel” (Eichah 2:3), and “He turned back His right hand” (Eichah 2:3), and consequently, “And the river shall dry up and be parched.”

For the First and Second Temples correspond to the two hei's of the Name Havayah, and the flow was not drawn from the vav to the final hei, as explained earlier.

And as a result, He does not enter Jerusalem Above either—that is, the upper hei—for there is no shining of the inner flow from the yud of the Name Havayah (which is the inner flow of Chochmah) into Binah, as explained above.

And this is what our Sages said in the *Pesikta* on Eichah: that the Holy One, blessed be He, forgave idolatry, immorality, and bloodshed—but did not forgive the rejection of Torah, as it is said (Yirmiyahu 9:11–12), “For what was the land lost?... and the Lord said: because they abandoned My Torah,” [i.e.,] the inner light within it, etc.

And it is explained in the *Midrash Eichah* that the matter of despising the Torah is like that which our Sages said in *Nedarim* 81a: “What is the meaning of the verse, ‘Who is the wise man that understands this?’”

This question was asked to the sages and the prophets, and they did not explain it until the Holy One, blessed be He, Himself explained it, as it is written: “And the Lord said: Because they have abandoned My Torah.”

And Rav Yehudah said in the name of Rav: because they did not recite a blessing over the Torah beforehand.

And the *Ran* explains in the name of the Chassid Rabbi Yosef z”l that the meaning is not that they didn’t study Torah, for if so, why did the sages and prophets not understand this?

וְקִשְׁטָאוּ – גָּלוּ, וְגִדְעוּ בְּחֶרֶן אֶף כָּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל, וְיָשָׁב אַחֲרָיו וְיָמִינוּ כו', וּמִמִּילָא נִמְשָׁךְ "וְנָהָר יִיבֶרֶב", וְיִיבֶשׁ.

שְׁנֵהָרֵב בֵּית רִאשׁוֹן וּבֵית שֵׁנִי – הֵם שְׁתֵּי הֵי"ן דְּשֵׁם הו"ה – שֶׁלֹּא נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת נוּ לְבְּחִינַת ה"א, אֶחָדָה, כְּנ"ל.

וּמִמִּילָא אֵינּוּ נִכְנָס בִּירוּשָׁלַיִם וְשֶׁלֹּמְעֵלָה גַם כֵּן – הִיא בְּחִינַת ה"א עֵילָאָה – שֶׁאֵינּוּ מֵאִיר שְׁפַע הַפְּנִימִיּוֹת דִּי"ד שֶׁל שֵׁם הו"ה – הִיא בְּחִינַת שְׁפַע הַפְּנִימִיּוֹת דְּחֻכְמָה – בְּבְחִינַת בִּינָה – וְכֵן ל'.

וְנָהָר שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל בְּפִתְיחָתָא דְּאִיכָה – וְוִתֵּר הַקָּב"ה עַל עֲבוּדָה זָרָה וְגִלּוּי עֲרִיּוֹת וְשִׁפְכוֹת דָּמִים, וְלֹא וְתֵר עַל מֵאֵס בַּתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמְיָה ט' י"א–י"ב) "עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ... וַיֹּאמֶר ה' עַל עֲזָבְכֶם אֶת 'תּוֹרָתִי', הַמְּאֹר שֶׁבָּה כו'.

וּפִירֵשׁ בְּמִדְרַשׁ אִיכָה דְּעֵנִין מֵאֲסָה שֶׁל תּוֹרָה – זֶהוּ כְּעֵנִין מֵה שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל בְּנִדְרִים פָּרָק י"א דף פ"א "ע"א: "מֵאִי דְּכָתִיב מִי הָאִישׁ הֶחָכֵם וַיָּבִן אֶת זֹאת

דְּבָר זֶה נִשְׁאַל לְחֻכְמִים וְלַנְּבִיאִים וְלֹא פִּרְשׁוּ, עַד שֶׁפִּרְשׁוּ הַקָּב"ה כְּעֵצְמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיֹּאמֶר ה' עַל 'עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרָתִי'.

אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב: שֶׁאֵין מְבָרְכִין בַּתּוֹרָה תְּחִלָּה.

וּפִירֵשׁ הַר"ן בְּשֵׁם הַחֲסִיד הָרַב רַבִּי יוֹסֵף ז"ל: שֶׁאֵין הַפִּירוּשׁ שֶׁלֹּא עֶסְקוּ בַּתּוֹרָה, דָּאֵם כֵּן מִפְּנֵי מָה לֹא הִבִּינוּ דְּבָר זֶה הַחֻכְמִים וְהַנְּבִיאִים

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בבכה תבכה כו - תר"ך"ט/1869

Rather, the issue was that they studied Torah, but the Torah was not important enough in their eyes to warrant a blessing upon it.

Therefore, the sages could not recognize this, but the Holy One, blessed be He, for whom all is revealed, explained it Himself, as it is written: "And the Lord said: Because they have abandoned My Torah."

אֵלָא מִפְּנֵי שֶׁעָסְקוּ בַּתּוֹרָה, אֲלֵא שְׁלֹא הָיְתָה תּוֹרָתָם
חֲשׂוּבָה אֲצֵלָם לְבָרֵךְ עָלֶיהָ.

וְלָכֵן לֹא הִכִּירוּ הַחֲכָמִים בְּזֶה, אֲלֵא הִקְבִּ"ה דְּקָמִיָּה
גָּלוּי הַכֹּל, לָכֵן פָּרַשׁ בְּעֶצְמוֹ – שֶׁנֶּאֱמַר "וַיֹּאמֶר ה' עַל
"עֲזָבְתֶּם אֶת תּוֹרָתִי".

And this matter has been explained in several discourses: that the idea of "blessing on the Torah" is accomplished through prayer, etc., as explained in the discourses beginning with "Olas Tamid" and "Veshinantam" from the year 5652.

וְהֵעֵנִינוּ נִתְבָּאָר בְּכַמָּה דְּרוּשִׁים – שֶׁעֲנִינוּ "בִּרְכוּ
בַּתּוֹרָה" הֵינּוּ עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה כו', כְּמוֹ שֶׁנִּכְתַּב מִזֶּה
בְּדִבּוּר הַמִּתְחִיל "עוֹלֵת תָּמִיד" וּבְדִבּוּר הַמִּתְחִיל
"וְשִׁנְתָּם" דְּשֵׁנִת תְּרַנֵּן ט

That through prayer—[specifically] to give over one's soul in [the declaration of] "Echad" ("One")—this draws down the revelation of the Infinite Light (Ein Sof) into Torah, etc.

שֶׁעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה לְמִסּוֹר נַפְשׁוֹ בְּאֶחָד – עַל יְדֵי זֶה
'מִמְּשִׁיכִים הַמְּשַׁכֵּת אוֹר-אֵין-סוֹף בַּתּוֹרָה כו

That is, the revelation is within Torah, and this is the concept of "the light within it" (הַמְּאֹר שֶׁבָּהּ), similar to what is explained on the statement of our Sages: "Eliyahu was frequently found in the academy of Rabbi," that there are multiple levels within Torah.

וְהֵינּוּ שֶׁהִגִּילּוּי הוּא בַּתּוֹרָה, וְזֶהוּ עֲנִינוּ "הַמְּאֹר
שֶׁבָּהּ", עַל דֶּרֶךְ מַה שֶׁנִּתְבָּאָר בְּבִיאוֹר עַל פִּי מֵאֱמַר
"ר"ן ל': "אֵלֶיהֶו הָיָה שְׂכִיחַ בְּמִתְיבְתָא דְּרַבִּי

Meaning: there are levels of "light of Torah" and "dew of Torah." This is the "light within it."

שֵׁישׁ כְּפָה בְּחִינּוֹת בַּתּוֹרָה, וְהֵינּוּ שֵׁישׁ בְּחִינּוֹת "אוֹר
"תּוֹרָה" וְ"טל תּוֹרָה", וְזֶהוּ עֲנִינוּ "הַמְּאֹר שֶׁבָּהּ".

And the level of "dew of Torah" is the aspect of a gift (מִתְּנָה) within Torah. But a gift is only given to one who is truly worthy—i.e., if the recipient did not give pleasure to the giver, the giver would not bestow the gift.

וּבְחִינּוֹת "טל תּוֹרָה" – הוּא עֲנִינוּ בְּחִינּוֹת מִתְּנָה שֵׁישׁ
בַּתּוֹרָה, אֲכָל אֵין נוֹתֵנִים מִתְּנָה אֲלֵא לְמִי שֶׁרְאוּי
דְּוָקָא – וְהֵינּוּ שֶׁאֵלּוּ לֹא הָיָה מְשַׁפֵּיר אֲצֵלּוֹ – לֹא
הָיָה נוֹתֵן לוֹ

As it says: "If he had not made satisfaction for him, he would not have given it to him."

וּכְמוֹ שֶׁאֱמַר: "אֵילּוּ דְּעֵבִיד נִיחוּ לֵיהּ – לֹא הָיָה יְהִיב
"לֵיהּ".

Meaning: first there must be arousal from below (אֲתַעְרוּתָא) (דְּלִתָּתָא), and then comes arousal from above (אֲתַעְרוּתָא דְּלַעֲלָא).

וְהֵינּוּ – שֶׁתְּחִלָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת אֲתַעְרוּתָא דְּלִתָּתָא,
[וְאַחֵר כֵּן] אֲתַעְרוּתָא דְּלַעֲלָא

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכח תבכה כו - תרך"ט/1869

And it is explained there that the “light of Torah” can be attained through arousal from below—that is, through prayer, which is the idea of “they blessed on the Torah,” meaning that the Infinite Light is drawn into Torah.

ונתפאר שם שבחינת "אור תורה" יכול להגיע בבחינת אתערותא דלתתא – והיינו על ידי התפלה – שזהו ענין "ברכו בתורה", פירוש: שנמשך המשכת אור-אין-סוף בתורה.

For through the level of “running” (רצוא) in the first paragraph of Shema—toward the “Master of the Will”—which is the idea of “preceding Shema,” this draws down the Infinite Light from the “Master of the Will” into Torah.

כי על ידי בחינת הרצוא בפרשה ראשונה דקריאת שמע – לבעל הרצון – שזהו ענין הקדמת שמע – על ידי זה נמשך המשכת אור-אין-סוף מבחינת בעל הרצון בתורה.

And this is what is said in the first paragraph: “And these words that I command you today...” and our Sages said, this refers to words of Torah.

וזהו מה שנאמר בפרשה ראשונה: "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה" – ואמרו רז"ל: בדברי תורה הכתוב מדבר.

Meaning: if your heart runs to the Infinite Light—the Master of the Will—then “you will find Him.” That is, it is possible to reveal the essence of the Infinite within you.

והיינו – אם רץ לבך לבחינת אור-אין-סוף – לבעל הרצון – "אי תבקשנו שם תמצאנו", פירוש: אי תהנה נגלית בך בחינת אור-אין-סוף העצמי.

Therefore, it says: “And these words” (והיו הדברים) – meaning it speaks of Torah, in which there is revelation of the Essence of the Infinite, for Torah comes from Chochmah, and Chochmah is the level of “Echad” (the singular Truth), as explained in Tanya chapter 35 (gloss).

לכן נאמר: "והיו הדברים האלה" – בדברי תורה הכתוב מדבר – שבתורה היא בחינת גילוי אור-אין-סוף ברוה-הוא העצמי – כי "אורייתא מחכמה נפקת", וחכמה היא בחינת "אחד" – האמת, כמו שכתוב בספר של בינונים פרק ל"ה בהגה.

And this is [the meaning of]: “That I command you” (אשר אנכי מצוה) – this is the level of “Anochi—Who I am,” the Essence of the Infinite, the Master of the Will.

וזהו: "אשר אנכי מצוה" – הוא בחינת "אנכי מי שאנכי" – אור-אין-סוף עצמותו – בחינת בעל הרצון.

And this is the “light within it”—the levels of “light of Torah” and “dew of Torah.”

וזהו "המאור שבה" – בחינת "אור תורה" ו"טל תורה".

But when they sinned and did not bless on the Torah—meaning they did not engage themselves in the service of the heart, which is prayer—then the land was lost.

אבל כשחטאו – ולא ברכו בתורה – פירוש: שלא הגיעו עצמם בעבודה שבלב – זו תפלה – על ידי זה "אבדה הארץ".

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בבב תבבב כו - תרב"ט/1869

And the explanation of the matter will be understood by first introducing what our Sages said in Perek HaNizakin regarding Titus, who tore the Paroches (curtain) and blood emerged, etc. At first glance, it is puzzling—what does the matter of blood have to do here?

וביאור הענין יובן בהקדם מה שאמרו רז"ל בפרק ה'הנזקין בענין טיטוס שגדר את הפרוכת ויצא דם כו

לכאורה יפלא, מה שיידע ענין הדם לכאן

But [this relates to the verse:] “Because they have abandoned My Torah, the light within it...”

אבל – "על עזבכם את תורתי – המאור שבה" כו

And it is explained in Midrash Eichah that the matter of despising the Torah is like what our Sages said in Nedarim, chapter 11, 81a:

ופירש במדרש איכה – דענין מאסה של תורה – זהו בענין מה שאמרו רז"ל בגזרים פרק י"א דף פ"א ע"א:

“What is the meaning of the verse ‘Who is the wise man who understands this?’” This was asked to the sages and to the prophets, and they did not explain it—until the Holy One, blessed be He, explained it Himself, as it is written: “And the Lord said: because they have abandoned My Torah.”

מהי דכתיב: מי האיש ההכם ויבן את זאת? – דבר זה נשאל לחכמים ולנביאים ולא פשוט, עד שפרשו הקב"ה בעצמו, שנאמר: "ויאמר ה' על עזבכם את תורתי

Rav Yehudah said in the name of Rav: because they did not recite a blessing on the Torah beforehand.

אמר רב יהודה אמר רב: שאין מברכין בתורה תחלה.

And the *Ran* explained in the name of the Chassid Rabbi Yosef z"l: The meaning is not that they didn't study Torah—if that were the case, why did the sages and prophets not understand it?

ופירש הר"ן בשם החסיד רבי יוסף ז"ל: שאין הפירוש שלא עסקו בתורה – דאם כן, מפני מה לא הקירו בזה החכמים והנביאים

Rather, they did study Torah, but the Torah was not important enough in their eyes to make a blessing on it.

אלא – מפני שעסקו בתורה – אלא שלא היתה תורתם חשובה אצלם לברך עליה

Therefore, the sages could not perceive this—but the Holy One, blessed be He, before Whom all is revealed, explained it Himself, as it is written: “And the Lord said: because they have abandoned My Torah.”

ולכן לא הקירו החכמים בזה, אלא הקב"ה – דקמים גלוי הכל – לכן פרש בעצמו, שנאמר: "ויאמר ה' על עזבכם את תורתי

And this matter has been explained in many discourses: that the idea of “blessing on the Torah” is through prayer, etc., as is written on this in the discourses beginning with *Olas Tamid* and *Veshinantam* from the year 5652.

והענין נתבאר בכמה דרושים – שענין "ברכו בתורה" – היינו על ידי התפלה כו, כמו שכתוב מזה בדבור המתחיל "עולת תמיד" ובדבור המתחיל "ושננתם" דשנת תרנ"ט

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בְּכֹה תִבָּקֶה כו - תִּרְדָּ"ט/1869

That through prayer—to give over one's soul in "Echad"—this draws down the revelation of the Infinite Light into Torah, etc.

שְׁעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה לְמַסּוֹר נַפְשׁוֹ בְּאַחַד – עַל יְדֵי זֶה
 'מִמְשִׁיכִים הַמְשַׁכֵּת אוֹר־אֵין־סוֹף בְּתוֹרָה כו

Behold, He showed them through this what they had caused through their sin.

הִנֵּה הִרְאָה לָהֶם בְּזֶה מַה שֶּׁגָּרְמוּ בְּעוֹנָם

For, by way of example: the limbs of a person are infused with light and vitality through the blood, which is the soul.

כִּי הִנֵּה עַל דְּרָךְ מִשָּׁל – אַבְרֵי הָאֲדָם מְלוּבָשׁ בָּהֶם
 הָאוֹר וְהַחַיּוּת בָּדָם – שֶׁהוּא הַנֶּפֶשׁ

And if there is a puncture or deficiency, blood comes out to the outside.

וְאִם יִהְיֶה בּוֹ נֶקֶב וְחִסְרוֹן – יוֹצֵא מִמֶּנּוּ דָם לַחוּץ

That is, the blood which was hidden and confined within the vessel of the limb, now through the puncture in the limb, the blood exits outward.

דִּהְיִינוּ: הַדָּם שֶׁהָיָה נִעְלָם וּמוּגָבֵל בְּכָלִי הָאֶבֶר –
 עֹכְשִׁיו עַל יְדֵי הַנֶּקֶב בְּאֶבֶר – יוֹצֵא הַדָּם לַחוּץ

So it may be understood by analogy above regarding the Living God—although He has no body nor likeness of a body, etc.—that the vessels for the supernal lights are compared to the limbs of a person, as it says, "Chesed is the right arm," etc.

כֹּךְ יוֹבֵן עַל דְּרָךְ מִשָּׁל לְמַעֲלָה – בְּא־לֵקִים חַיִּים –
 אִף שֶׁאֵין לוֹ גּוּף וְלֹא דְמוּת הַגּוּף כו', שֶׁבְּחִינַת
 הַכִּלִּים לְאוֹרוֹת הָעֲלִיּוֹנִים – הָרִי נִמְשָׁלִים לְאַבְרֵי
 'אָדָם, וְכִמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "חֶסֶד – דְּרֵעָא יְמִינָא" כו

And likewise, it says: "You formed bodies for them," etc.

וְכֵן אָמַר: "גִּוַפִּין תִּקְוִינָת לֹוֹן" כו

And the practical mitzvos performed below create vessels Above, as is known.

וּמַצּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת לְמַטָּה עוֹשִׂין בְּחִינַת כִּלִּים לְמַעֲלָה
 בְּיָדוּעַ

And it is written: "To You, Hashem, is the greatness and the might..."—these are the seven middos (attributes), and each one includes ten sefiros, totaling seventy.

וְכַתוּב: "לָךְ ה' הַגְּדִלָה וְהַגְּבוּרָה וְגו'" – שֶׁהֵן שִׁבְעַ
 מִדּוֹת, וְכָל אַחַת כְּלוּלָה מִעֶשֶׂר סְפִירוֹת – הָרִי
 שִׁבְעִים

And this is the seventy souls of Yaakov, whose root Above is in the seven middos of Atzilus.

וְזֶהוּ שִׁבְעִים נַפְשׁ דִּיעֻקֵּב – שֶׁשָּׁרָשָׁם לְמַעֲלָה בְּבְחִינַת
 שִׁבְעַת מִדּוֹת דְּאֶצִּילוֹת

Therefore, through the mitzvos one performs, one draws the Infinite Light (Ein Sof) into vessels of holiness.

עַל כֵּן עַל יְדֵי הַמַּצּוֹת שֶׁעוֹשִׂין – מִמְשִׁיכִים
 אוֹר־אֵין־סוֹף בְּכִלִּים דְּקִדּוּשָׁה

And the middos are the limbs and the vessels, and the light—which is the power and vitality clothed within the middos and limbs—is compared to blood.

וְהַמִּדּוֹת – הֵם הָאֲבָרִים וְהַכִּלִּים, וְהָאוֹר – שֶׁהוּא
 הַכֹּחַ וְהַחַיּוּת הַמְלוּבָשׁ בְּתוֹךְ הַמִּדּוֹת וְהָאֲבָרִים –
 נִמְשָׁל לְדָם

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בְּכַה תִּבְּכֶה כו - תר"ט"ט/1869

And this is the concept of Torah, which is called “Torah of light,” and it is written: “This is the Torah—man,” meaning Torah is called “adam,” i.e., “aleph” and “dam” (blood).

וְזֶהוּ עֵנֶן הַתּוֹרָה – שְׁנִקְרָאת "תּוֹרָה אֹר", וְכָתוּב: "זֹאת הַתּוֹרָה – אָדָם", שֶׁהַתּוֹרָה נִקְרָאת אָדָם – "הֵינּוּ: "אֶלֶף" וְ"דָם".

As explained in Likkutei Torah on the discourse *Besha'ah Shehikdimu Yisrael Na'aseh*, and also in *Eileh Pekudei HaMishkan*, and Shir HaShirim, the first discourse on “L'susasi.”

וּכְמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר בְּלִקּוּטֵי תּוֹרָה בְּדִבּוּר הַמִּתְחִיל "בְּשַׁעַה שֶׁהִקְדִּימוּ יִשְׂרָאֵל לַעֲשֹׂה", וְרָאָה גַם בֶּן סֵדֶר דִּבּוּר הַמִּתְחִיל "אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן", וּבְשִׁיר הַשִּׁירִים בְּדִבּוּר הַמִּתְחִיל "לְסוּסָסִי בְּרִכְבִּי פִרְעֹה", דְּרוּשׁ הָרִאשׁוֹן.

Now the vessels are not only the medium through which the light is drawn—they are also a protection, so that the light should be drawn only to the side of holiness.

וְהִנֵּה הַכֵּלִים – שֶׁהֵם מְלַבֵּד הַכֵּלִים שֶׁבָּהֶם דּוֹקָא נִמְשָׁךְ הָאוֹר – עוֹד זֹאת: שֶׁהֵם שׁוֹמְרִים שֶׁלֹּא יִמָּשָׁךְ הָאוֹר רַק לְסִטָּר דְּקִדּוּשָׁה בְּלָבָד.

For the vessels limit the light—like a physical vessel that defines and contains the water within it, etc.

כִּי בְּחִינַת הַכֵּלִים מְגַבִּילִים אֶת הָאוֹר, כְּמִשְׁלַל הַכֵּלִי "שֶׁמֶגְבִּיל בְּעֶצְמוֹ אֶת הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכוֹ וְכו'.

And no nourishment (i.e., spiritual energy) extends to the external forces except from the level of back-sides and waste.

וְלֹא נִמְשָׁכֶת נִיגָה לַחִיצוֹנִים כָּלֵל – רַק מִבְּחִינַת הָאֲחֻרָיִים וְהַפְּסָלֹת בְּלָבָד.

And see what is written on this in Likkutei Torah, in the discourse *Ki Sishma B'kol*, in the explanation of “to guard all My commandments,” chapter 3.

וְרָאָה מַה שֶׁכָּתוּב מִזֶּה בְּלִקּוּטֵי תּוֹרָה בְּדִבּוּר הַמִּתְחִיל "כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל" – בְּפִרּוּשׁ: "לְשׁוֹמֵר אֶת כָּל 'מִצְוֹתַי' – עֵינֵי שֶׁם פָּרַק ג

But through sin—whether a prohibition or the neglect of a positive mitzvah—one causes a blemish and a deficiency specifically in the “Body of the King,” which are the limbs and vessels.

אֲבָל – הִנֵּה עַל יְדֵי הַחֲטָא – בָּלֹא תַעֲשֶׂה אוֹ בְּכַטּוּל מִצְוֹת עֲשֵׂה – שֶׁעוֹשִׂין פָּגַם וְחִסְרוֹן בְּגוּפֵא דְּמִלְכָּא דְּדוֹקָא – שֶׁהֵם כְּאֲבָרִים וְכֵלִים.

As it is written in the Zohar, Parshas Yisro (p. 85b) on the verse “the men that transgressed against Me” (Yeshayahu 66): “And therefore, one who transgresses even one commandment of the Torah, it is as if he has transgressed against the Body of the King.”

כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּזֹהַר פְּרָשַׁת יִתְרוֹ דָּף פ"ה ע"ב עַל פְּסוּק "הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בִּי" בִּישְׁעֵיהֶוּ סִימָן ס"ו – וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "וּבִגְיִן כֹּף – מֵאֵן דְּפִשַׁע בְּחַד מִפְּקָדוֹ "דְּאוֹרֵייתָא – כְּמֵאֵן דְּפִשַׁע בְּגוּפֵא דְּמִלְכָּא.

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בכה תבכה כו - תר"ך"ט/1869

As it says: “And they shall go out and see the corpses of the men who have transgressed against Me”—*against Me* literally.

כמו שכתוב: "וַיֵּצְאוּ וַיֵּרְאוּ בַּפְּגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בִּי" – בִּי מִמֶּשֶׁ כו

And see more on the subject of “the transgressors against Me” in Zohar, Parshas Shemini (41b), and Parshas Bereishis (13a).

וראה עוד מעגין "הפושעים בִּי" בזהר פְּרַשְׁת שְׁמִינִי דף מ"א ע"ב, ובפְּרַשְׁת בְּרֵאשִׁית דף י"ג ע"א

Then, through that blemish, nourishment is drawn to the external forces even from the *inner* level of light which shines in the side of holiness, etc.

ואז, נמשך דרך הפגם ההוא – וניקה לחיצונים גם 'מבחינת פנימיות האור שמאיר בסטר דקדושה כו

And from this comes the reason for the length of time of the destruction of the Beis HaMikdash, as is known regarding the practice of *Tikkun Chatzos* (midnight lamentation).

ומזה סיבת אריכות זמן חרבן בית המקדש, פידוע בעגין תיקון חצות

And this is the concept of the teaching that in the Second Temple, they sinned and thereby damaged the aspect of the vessels of holiness.

ונהי עגין המאמר – דבבית שני שחטאו – פגמו בבחינת פלים דקדושה

Therefore, they were shown what they had caused through their sin.

על כן הראו להם מה שגמרו בעונם

And this is the idea of what Titus did—he tore the Paroches and blood came out, etc.—that is, that the inner level of light emerged.

והוא עגין מה שטיטוס גדר הפרוכת ויצא דם כו' – 'כלומר: שיצא בחינת פנימיות האור כו

But in truth, it is not fitting that the inner light and flow should go out to the external forces—it should be exclusively for Israel.

ובאמת – אין מהראוי להיות יציאה שפע פנימיות האור לחיצונים – רק לישראל בלבד

As it is written: “May Hashem shine His face upon you”—meaning “His face,” the inner aspect of Divinity, shines only to *you*, specifically.

וכמו שכתוב: "יָאֵר ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ" – פירוש: "פָּנָיו", שהוא בחינת פנימיות דאלקות – אינו מאיר רק אליך דוקא

Because they are the ones who make the vessels for the Ein Sof, as it says: “And you shall make them,” as if *you made Me*.

להיותם הם העושים בחינת פלים לאור-אין-סוף, "כמו שכתוב: "וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם – כְּאֵלוּ עֲשָׂאוֹנִי

Meaning: as if *you made Me* into limbs and vessels, which are the 248 positive mitzvos that are called the 248 limbs, as explained above.

פירוש: כְּאֵלוּ עֲשָׂאוֹנִי בבחינת אברים וכלים – שהם רמ"ח מצות עשה – שנקראים רמ"ח אברים – כנ"ל

And these are what restrict the light so that it is drawn only into holiness.

והן המגבילים את האור – שלא ימשך רק בקדושה

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכח תבכה כו - תר"ט"ט 1869

But through sins, by which the vessels are damaged, they caused that even the inner light should be drawn to the external forces.

אכל על ידי העונות – שפגמו בפלים – גרמו
 שישמשו הניקה גם מבחינת פנימיות האור
 להיצונים.

And this is because, before Him, darkness and light are the same, and the external forces can also receive.

והיגו – משום דקמיה פתשוכא כנהורא, ויוכלים גם
 החיצונים לקבל.

Because He equates small and great, since He is exalted and uplifted above all with absolute equality, etc.

פי שנה ומשנה קטן וגדול – להיותו רם ומתנשא
 'מהכל בהשוואה אחת כו

As explained elsewhere on the verse “She shall be seized by her hands,” etc.

כמו שנכתב במקום אחר – בפרוש: “שםמית בידיה
 'תתפש' כו

And see also in Torah Or, Parshas Vayishlach, in the discourse beginning *Vaye’avek ish imo*, and in the discourse *Ki Imcha Mekor Chaim*, in the explanation of the verse: “Look down from Your holy habitation, from Heaven,” etc.

וראה מזה גם כן בתורה אור – פרשת וישלח –
 בדבור המתחיל “ויאבק איש עמו”, ובדבור המתחיל
 “כי עמד מקור חיים” – בענין פירוש: “השקיפה
 'ממעון קדשך מן השמים” כו

For behold, it is written: “Hashem is exalted over all the nations” (Tehillim 113:4)—that the nations of the world receive vitality from the exaltedness of Hashem and His upliftedness in His Essence, so to speak.

פי הנה כתוב: “רם על כל גוים ה”, – שבעצמם
 מקבלים חיות מצד רוממות ה' והתנשאותו בעצמותו
 קביכול.

For it is from His Essence and Being that He is exalted and lifted far beyond the scope of the upper and lower worlds, and they have no comparison or relationship to Him at all.

שהוא מצד עצמותו ומהותו – רם ונשא מגדר עלמין
 – עליונים ותחתונים – ואין להם יחוס ושיכות אליו
 כלל.

And from this is drawn the rule of the nations over Israel during the time of exile—“nations dancing in His sanctuary,” etc.

ומזה נמשך ממשלת העפ"ם על ישראל בזמן הגלות
 '– “גוים מרקדין בהיכלו” כו

For “she shall be seized by the hands” (Iyov 10:8), and this is in the Heichal of the King who occupies no space at all.

פי “שםמית בידיה תתפש”, והיא בהיכלי מלך –
 שאיגו תופס מקום כלל

And similarly, all the worlds—upper and lower—are considered as absolute nothingness before the Holy One, blessed be He.

וכך – כל העולמות – עליונים ותחתונים – בלא
 בלא ממש תשיבי קמיה קודשא בריה הוא

As it is written: “For His Name alone is exalted” (Tehillim 148:13); only His glory and radiance and illumination are upon the earth and the heavens.

ובדכתיב: “כי נשגב שמו לבדו – הודו על ארץ
 'ו'שמים

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בַּכּה תִּבְּקֶה כּו - תִּרְד"ט/1869

And this is the meaning of “When the Holy One ascends on high,” etc.—meaning that the vitality is withdrawn from the revealed illumination upwards, to the level of His Essence and Being.

וְזֶהוּ: "כְּדֹסְלִיק קוֹדֶשׁ אֲבִירֵי-הוּא לְעִילָא" כּו' –
 רְצוֹנוֹ לֹא מֵר: שְׁנִתְּסַלַק הַחַיִּיּוֹת מִהֶהָאָרֶה – לְמַעַלָּה
 מֵעַלָּה – לְבַחֲיַנַּת עֲצָמוֹתוֹ וּמַהוּתוֹ

Then the worlds have no standing at all, and the governance of the worlds is in a mode of sleep, so to speak—like a person sleeping, whose intellect has withdrawn from the vessel (his body) to its source and root, leaving only imagination as a residue.

וְאֵז הָעוֹלָמוֹת אֵינָם תּוֹפְסִים מְקוֹם כָּלֵל, וְהִנֵּהגַת
 הָעוֹלָמוֹת הִיא בְּבַחֲיַנַּת שֵׁינָה כְּבִיכּוֹל, כְּאֶדָם הַיָּשׁוּן –
 שֶׁנִּסְתַּלַּק שְׂכּוֹלוֹ מִן הַכֹּלִי שֶׁהוּא הַגּוּף – לְמִקּוּרוֹ
 וְשִׁרְשׁוֹ, וְלֹא נִשְׁאַר רַק כַּחַד הַדְּמִיוֹן – שֶׁהוּא רְשִׁימוֹ
 כּו'.

Therefore it is written: “Hashem awoke as one who sleeps” (Tehillim 78:65), and “Awaken! Why do You sleep, Hashem?” (Tehillim 44:24)—that there be revelation of the Infinite Light in wisdom and kindness from His very Essence and Being, in His own glory.

וְלָכֵן כָּתוּב: "וַיִּיקָץ כְּיָשׁוּן ה'" וּכְתוּב: "עוֹרָה לְמָה
 תִּישָׁן ה'", – שֶׁיִּהְיֶה גִילּוֹי אִוֶּר-אִי-סוּף בְּרוּךְ-הוּא
 בְּחֻמָּה וְחֶסֶד – בְּבַחֲיַנַּת עֲצָמוֹתוֹ וּמַהוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ –
 בְּכַבּוֹדוֹ וּבְעֲצָמוֹ

And that He shine His face—that is, the inner aspect of His will, etc.

וְיִנָּאֵר פָּנָיו – פְּנִימִיּוֹת רְצוֹנוֹ כּו

And this comes through drawing down Torah and mitzvos.

וְהִינֵנוּ עַל יְדֵי הַמְּשַׁכֵּת תּוֹרָה וּמִצְוֹת

And this is [the meaning of]: “Look down from Your holy habitation, from Heaven, and bless...” (Devarim 26:15).

וְזֶהוּ: "הַשְׁקִיפָה מִמַּעַן קֹדֶשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם – וּבִרְךָ"
 כּו'.

The meaning of “Heaven” (שָׁמַיִם) is fire and water—the aspect of the supernal middos.

פִּירוּשׁ: "שָׁמַיִם" – הוּא אֵשׁ וּמַיִם – בְּחִינַת מִדּוֹת
 עֲלִיוֹנוֹת

Then “And bless Your people Israel” specifically—for only through vessels can the light be limited to be drawn only where it is needed.

וְאֵז: "וּבִרְךָ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל" דּוֹקָא – כִּי עַל יְדֵי
 הַכֵּלִים דּוֹקָא – מִגְבִּילִים אֶת הָאוֹר שֶׁלֹּא יִמָּשֹׁךְ רַק
 בְּמִקּוֹם שְׁנִצְרָךְ

Like one who draws and brings through a pipe.

כְּמוֹ הַשּׂוֹאֵב וּמִמְשִׁיךְ דֶּרֶךְ צְנוּר

And the root of vessels extends from the kav hamidah (line of measurement), which causes the boundary, etc.

וְשִׁרְשׁ הַכֵּלִים נִמְשָׁךְ מִקוֹ הַמִּדָּה – שֶׁהוּא הָעוֹשֶׂה
 הַגְּבוּל כּו

And nevertheless, the Holy One, blessed be He, forgave the three major sins mentioned above, but did not forgive the neglect of Torah study.

וְעַם כָּל זֹאת – וְתֵר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל שְׁלוּשׁ
 עֲבִירוֹת הַגְּדוּלוֹת הַנ"ל – וְלֹא וְתֵר עַל בְּטוּל תּוֹרָה

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בכּה תבּכּה כּו - תרד"ט/1869

And the matter can be understood based on the above—that the exit of the inner light and vitality, like the analogy of blood which is the soul, etc., emerges through the blemish of sins.

והענין יובן על פי הפ"ל – דיציאת פנימיות האור והחיות – כמו על דרך משל בדם שהוא הנפש כו' – הוא יוצא בפגם העוונות

However, still, through Torah study one can repair this deficiency of light and vitality that was diminished through sin, for the Torah is called light, as it is written: "And Torah is light."

אבל הנה – מפל מקום – על ידי עסק התורה – יוכל למלות חסרון זה – שנחסר מהאור והחיות על ידי העוונות – כי הרי תורה נקראת אור, וכמו נשכתוב: "והתורה אור".

And as explained in the discourse *Veshinantam* regarding the reason for the opinion that Torah study is greater because it leads to action.

וכמו נשכתוב בדבור המתחיל "ושננתם" – בענין 'טעם האומר דתלמוד גדול שמיביא לידי מעשה כו

And by way of analogy: someone whose outer limbs are damaged and wounded and blood has flowed from them through fresh wounds, and from head to toe there is no soundness—only bruises and sores, etc.—

ועל דרך משל: מי שאבריו החיצונים פגועים ומקלקלים – ויצא מהם דם על ידי מכות טריות – 'ומכאן רגל ועד ראש אין בו מתום – פצע וחברה כו

Nevertheless, if the internal organs—upon which the main vitality depends and where the blood and soul are concentrated—are intact, then he can recover his strength through his inner force, which is the inner blood that has not been significantly damaged.

עם כל זאת – אם אין חסרון וקלקול באבריו הפנימיים – שבהם תלוי עיקר החיות והדם – שהנפש תלויה בו – הרי יכול לחזור לאיתנו – להתחזק בכחו הפנימי – שהוא פנימיות הדם שלא נתקלקל כד

All the more so through healing and proper foods—for medicinal ingredients can restore and multiply good, healthy blood anew, and thereby increase strength, vitality, and fresh light, and repair all previous deficiencies.

ומה גם ברפואות שיאכל – מפני שסממי הרפואות מחזירים לו דמים מתוקנים וטובים מחדש – ומרבים בו כח וחיות ואור חדש – וממלאים כל חסרון הקדום

And it is known that from medicinal ingredients comes the generation of additional blood, etc.

'וכידוע – דמן סממי הרפואות נעשה ריבוי דמים כו

So it is understood by analogy regarding Torah study—that through it one draws down above new lights which repair all deficiencies that resulted from the departure of light due to the blemish of sins.

וכן יובן בגמרה – בענין עסק התורה – שעל ידי זה הוא ממשיד למעלה בחינת אורות חדשים – וממלאים כל חסרון שנחסר ביציאת האור על ידי פגם העוונות

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בְּכַה תִּבְּקֶה כו - תר"ך"ט/1869

And therefore, even though they sinned with various transgressions, He forgave and was patient with them, because they studied Torah—through which they could repair the damage and blemish.

As is written on the verse: “This is the Torah: a man (אָדָם),” i.e., Aleph-Dam.

But He did not forgive the neglect of Torah and did not prolong for them, because this impacts the diminishing of the essential inner drawing of light and vitality into the vessels and supernal attributes.

And through this, vitality is drawn into the other side (sitra achara), as explained in the discourse on *Besha'ah Shehikdimu*, on the verse: “One who spills the blood of man within man...,” see there.

And this is the concept of “the light within it brings them back to good,” that through the level of prayer and Shema in a mode of “ratzo” (yearning) toward the Infinite One, in the time of divine favor, one draws down the Infinite Light into Torah.

And through the level of Torah, all the blemishes caused by sinning in mitzvos—which are rooted in particular expressions of Divine Will—are rectified, as explained at length in the earlier discourses.

And this is also the meaning of “He cut off in burning wrath every horn of Israel” (Eichah 2:3)—these are the ten crowns (horns) that were taken from them, etc.

And this is because through the level of “ratzo” (yearning) in the recitation of Shema, one reaches the level of “be'eis ratzon” (a time of favor).

And concerning this it says: “He raises the horn of His people” (Tehillim 148:14), meaning the uplifting of the crown (horn) is the elevation to the level of “ratzo,” etc.,

as is explained in the discourse beginning “Rabbi Yochanan said: may my portion be with those who complete Hallel,” manuscript version.

וְלָכֵן – אִף שֶׁפָּגְמוּ בְּכַמָּה עֲבִירוֹת – וְתָר וְהֶאָרִיד לָהֶם אֶרֶץ אֲפִים – מִשּׁוּם שֶׁעֲסָקוּ בַּתּוֹרָה – שֶׁעַל יָדֵי זֶה יוּכְלוּ לְתַקֵּן הַקְּלָקוּל וְהַפְּגָם.

וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּעֵינֵינוּ: "זֹאת הַתּוֹרָה – אָדָם" – "אֶל"ף" דָּם" כו.

אֲבָל לֹא וְתָר עַל כְּשׁוֹל תּוֹרָה – וְלֹא הֶאָרִיד לָהֶם – כִּי בְּזֶה נִוגַע לְמַעַט עֵינָר פְּנִימִיּוֹת הַמְּשַׁכֵּת הָאוֹר וְהַחַיּוּת – בְּכַחֲנִית כָּלִים וּמַדּוֹת עֲלִיוֹנוֹת.

וְעַל יָדֵי זֶה נִמְשָׁךְ חַיּוּת לְלַעַן"ז, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּבִיאֹר עַל כִּי "בִּשְׁעָה שֶׁהִקְדִּימוּ יִשְׂרָאֵל נִעְשָׂה" – בְּפִרוּשׁ הַפְּסוּק: "שִׁפְךָ דָּם הָאָדָם בְּאָדָם" כו', עֵינָר שָׁם.

וְזֶהוּ עֵינֵינוּ: "הַמְּאֹר שְׂכָה – מִחֲזִיר לְמוֹטָב" – שֶׁעַל יָדֵי כַּחֲנִית הַתְּפִלָּה וְקִרְיַת שְׁמַע – בְּכַחֲנִית רְצוּא לְאוֹר־אֵין־סוֹף – בְּעֵת רְצוֹן – עַל יָדֵי זֶה מְמַשִּׁיכִים הַמְּשַׁכֵּת אוֹר־אֵין־סוֹף בְּרוּךְ־הוּא בַּתּוֹרָה.

וְעַל יָדֵי כַּחֲנִית הַתּוֹרָה – נִתְמַלֵּא כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגְמוּ בַּפְּגָם הַמְּצוֹת – שֶׁשֶּׁרָשָׁן הוּא מִזֶּה בְּאוֹרֶךְ בְּדִרוּשֵׁי הַקּוּדְמִים.

וְזֶהוּ גַם כֵּן עֵינֵינוּ שֶׁגִּדַּע בְּחֵרוֹן אִף כָּל קָרוֹ יִשְׂרָאֵל, אֱלֹו עֲשָׂר קָרְנוֹת שֶׁנִּטְלוּ מֵהֶם כו.

וְהֵינּוּ כִּי עַל יָדֵי כַּחֲנִית הַרְצוּא בְּקִרְיַת שְׁמַע – עַל יָדֵי זֶה מַגִּיעִים לְכַחֲנִית בְּעֵת רְצוֹן.

וְעַל זֶה נֶאֱמַר: "וַיָּרֶם קָרוֹ לְעִמּוֹ", שֶׁעֵינֵינוּ רוֹמְמוֹת 'קָרוֹ הוּא כַּחֲנִית הַהֶעֱלָה לְמָקוֹם הַרְצוּא כו.

כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּדְבוּר הַמִּתְחִיל "אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן זִהָא חֶלְקִי עִם גּוֹמְרֵי הַלֵּל" בְּכ"י.

Rebbe Maharash
Torahs Shmuel
Parshas Devarim
בבכה תבכה כו - תרד"ט/ט 1869

And through this is drawn an increase and abundance of light in all ten sefiros via the crowns of the ten sefiros, for the crown is the intermediary, as explained above.

But when they sinned, these ten crowns were taken from them, and it caused “the river shall dry up and be parched”—“dry up” refers to the Lower Beis HaMikdash and “parched” to the Upper, the two hei’s of the name Havayah, the Jerusalem below and the Jerusalem above, etc.

And therefore it says “she weeps, she surely weeps” (Eichah 1:2)—a double weeping, because these two cries correspond to the destruction of the Lower and Upper Temples, respectively.

However, it is written: “I will not contend forever, nor will I be angry eternally” (Yeshayahu 57:16), meaning Tisha B’Av falls on the same day of the week as the first day of Pesach, and this is the idea of “I have turned their mourning into joy” (Yirmiyahu 31:12).

And this is as it says: “As in the days of your going out from Egypt, I will show you wonders” (Michah 7:15)—just as in the Exodus from Egypt, they were immersed in the forty-nine gates of impurity, yet they went out and on the fiftieth day received the Torah,

so too in the future it is written: “With great mercy I will gather you” (Yeshayahu 54:7), and it is written: “Hold back your voice from weeping and your eyes from tears, for there is reward for your work” (Yirmiyahu 31:15).

And “there is hope for your end” (ibid.)—two times “yesh” (יש) alludes to Kesser (the Crown), meaning the Kesser that was taken from Israel will be returned to them... in greater measure than before.

ועל ידי זה נמשך תוספת וריבוי אור בכל העשר ספירות - על ידי הכתרים דעשר ספירות - שהכתר הוא הממוצע כנ"ל.

וכשחטאו - נטלו מהם אלו עשר קרנות - ונמשך להיות "ונהר יתרחב ויבש" - "יתרחב" בבית ראשון ו"יבש" בבית שני - שתי ה"י"ן דשם הוי' - 'ירושלים' של מטה וירושלים של מעלה כו

ולכן נאמר: "בכו תבכה" - כפל הבכיה - כי שתי בכיות האלו, אחת כנגד בית ראשון ואחת כנגד בית שני כו

אבל הנה כתוב: "לא לעולם אריב ולא לנצח אקצוף" - והיינו כי ט' באב הוא ביום שחל יום "ראשון דפסח - וזהו ענין "הפכת מספדם לששון

והיינו כימי צאתך מארץ מצרים ארצנו נפלאות - שפמו ביציאת מצרים - שהיו משקעים במ"ט שערי טמאה - ואף על פי כן יצאו - וביום החמשים קבלו את התורה

כן לעתיד לבוא כתוב: "ברחמים גדולים אקבצך", וכתוב: "מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר" - "לפעלתך

ויש תקנה לאחריהך - פעמים "יש" הוא כתר - והיינו הכתר שננטלה מישראל - ויחזר להם כו

'ביתר שאת כו

[NOTE Summary

The Maamar begins by interpreting the two cries of “בכה תבכה בלילה” as referring to the destruction of both Batei Mikdash. Each Temple corresponded to a different spiritual configuration of Divine energy: the First Temple to the union of י-ה (Yud-Hei, Chochmah and

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בְּכַה תִּבְּקֶה כו - תר"ך"ט/1869

Binah), and the Second to the union of ו-ה (Vav-Hei, Zeir Anpin and Malchus). Their respective destructions reflect a withdrawal of Divine vitality from these pairings, leaving the world spiritually desolate — as if the Vav (Divine influx) has ascended, leaving the Hei (recipient) abandoned.

This spiritual concealment results in a world that appears independent, where perception and hearing of Elokus (Divinity) are dulled. The soul no longer feels Divine vitality — Torah and mitzvos become dry, mechanical acts, “מצות אנשים מלומדה.”

The Rebbe Maharash then explains the Zohar’s teaching that Hashem vowed not to enter the Jerusalem Above (Binah) until He enters the Jerusalem Below (Malchus), illustrating that the deeper inward flow of Divine energy (the פנימיות) does not activate until it reconnects below through rectified vessels.

The destruction of the Temples is explained through the lens of קרנות — “horns” or “crowns” — which are metaphors for *Kesser* (Divine will and pleasure). These crowns were given at Sinai when the Jews said “נעשה ונשמע,” representing deep submission and spiritual ascent. But due to sin, these crowns were removed, and their energy mischanneled into *Kelipah*, as described in the verse “אמלאה החרובה” — the desolate becomes full.

The vessels for receiving Divine light — formed by mitzvos and Avodah — are like limbs and organs of the Divine body. Torah is the light, the “דם” (blood), and mitzvos are the “אברים” (limbs). When the vessels are damaged through sin, it causes the Divine “blood” — inner vitality — to spill outward, as metaphorized in the story of Titus slashing the Paroches and seeing blood.

The longest-lasting damage, the Rebbe Maharash explains, is not just the external destruction but the internal bleeding: the outflow of פנימיות האור (the innermost light) to domains that should never receive it. This causes extended galus because the light is trapped in unholy vessels.

And yet, the discourse ends with hope. Just as Pesach begins the process of Geulah and is connected with Tisha B’Av, the same כתר (crown) that was lost will be returned with even greater force — “ביתר שאת.” As it says, “מנעי קולך מבכי... ויש תקווה לאחריתך.” The broken vessels will be rebuilt, the crowns will be restored, and the double weeping of exile will be transformed into double joy.

Practical Takeaway

When mitzvos are done without emotional investment — without the inner fire of Kavana and the sincerity of Tefillah — the vessels we create are brittle. The Rebbe Maharash urges us to

Rebbe Maharash

Torahs Shmuel

Parshas Devarim

בְּכֹה תִבָּקֶה כו' - תר"ץ"ט/1869

approach Torah not merely as a discipline but as a channel for Divine blood flow — with real warmth, connection, and heartfelt effort.

The restoration begins with us. By praying with *Mesiras Nefesh* in “אָהד,” and learning Torah as *מאור שבה*, we pull Divine light back into its rightful place — we rebuild the Mishkan within our soul. Even a simple blessing over Torah said with sincerity can close the “bleeding” and begin the repair.

Chassidic Story

“The Rebbe Maharash and the Smiling Child”

One Tisha B’Av, the Rebbe Maharash was seen deep in mourning over the destruction of the Beis HaMikdash. He sat on a low stool in reflective silence. A young child, unaware of the day’s significance, came running into the room, laughing. The Rebbe looked at the child and smiled — not out of amusement, but with a profound depth of recognition.

Afterward, he explained to a Chossid: “When a Jew smiles even on Tisha B’Av, it is a sign that the אור הפנימי — the inner light — has not been lost. It may be hidden, but it’s still alive inside the people.”

This story encapsulates the Maamar’s message: even when the vessels are broken, and the light has leaked out, one true smile — one sincere act of Avodah — begins to draw that light home again.

Source: *Heard from Chossid R. Chaim Yehuda Krinsky, who related it in the name of elder Chassidim of Lubavitch.*

Chassidic Story

In his early years of leadership, the Rebbe Maharash once noticed a wealthy Chassid who began reducing his learning and davening times due to the expansion of his business. The Maharash called him in and asked him what his cows were eating. Surprised, the man said, “Hay and grain.” The Rebbe replied, “If a person focuses only on his cattle, eventually he begins thinking like a cow.” The man was shocked—and understood: his “מקנה רב” (his material abundance) was beginning to define him, instead of him defining it. He changed his routine and began learning daily before business.

(Source: *Reshimos Devarim*, told by elder Chassidim who witnessed the story firsthand)

END NOTE